

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2007 r.

**w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby powołanej
do wykonywania czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy**

Na podstawie art. 156 ust. 5 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby powołanej do wykonywania czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy, zwanego dalej "ubezpieczeniem OC", termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna osoby powołanej do wykonywania czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy, za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego lub jego pełnomocnika, w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, podczas wykonywania czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy.

2. Ubezpieczenie OC nie obejmuje szkód:

- 1) polegających na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia, wyrządzonych przez ubezpieczonego małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, a także powinowatemu w tej samej linii lub stopniu, osobie pozostającej w stosunku przysposobienia oraz jej małżonkowi, jak również osobie, z którą ubezpieczony pozostaje we wspólnym pożyciu, lub innemu ubezpieczonemu będącemu współnikiem;
- 2) wyrządzonych przez ubezpieczonego po skreśleniu z listy osób posiadających licencję syndyka, a także w okresie zawieszenia praw wynikających z licencji syndyka, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania zawodu przed skreśleniem lub zawieszeniem;
- 3) polegających na zapłacie kar umownych;

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i 871, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 94, poz. 785, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 47, poz. 347, Nr 133, poz. 935 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 123, poz. 850.

4) powstałych wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek, a także aktów terroru.

3. Ubezpieczenie OC obejmuje wszystkie szkody w zakresie, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2, bez możliwości umownego ograniczenia przez zakład ubezpieczeń wypłaty odszkodowań.

§ 3. Obowiązek ubezpieczenia OC powstaje z chwilą powołania przez sąd osoby do pełnienia funkcji syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia faktycznego wykonywania wskazanej w postanowieniu sądu funkcji syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy.

§ 4. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, wynosi równowartość w złotych 50.000 euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest ustalana przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia OC została zawarta.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 10 października 2007 r.

W porozumieniu:

MINISTER FINANSÓW

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Uzasadnienie

Z dniem 10 października br. wchodzi w życie regulacje zawarte w przepisach ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji syndyka (Dz. U. Nr 123, poz. 850), która to ustawa wprowadza także zmiany do ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535, z późn. zm.).

Na podstawie dodanego art. 156 ust. 4 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze, osoba powołana do wykonywania czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności osobiście lub przez pełnomocnika.

Jednocześnie na podstawie ust. 5 tej ustawy, Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, został zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, zakresu ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 4, oraz minimalnej sumy gwarancyjnej, biorąc pod uwagę specyfikę wykonywanych przez syndyka czynności oraz wartość funduszków masy upadłości.

Powyższy projekt rozporządzenia stanowi wypełnienie ww. delegacji ustawowej.

Przepisy rozporządzenia określają zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby powołanej do wykonywania czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy, oraz w ramach tego zakresu termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

W § 2 projektu określono zakres ubezpieczenia OC poprzez m.in. określenie w ust. 1 zakresu czasowego ochrony ubezpieczeniowej (tzw. trigger). Ubezpieczenie OC nie może bowiem prawidłowo funkcjonować bez dokładnego sprecyzowania, który moment bierze się pod uwagę jako wypadek ubezpieczeniowy objęty umową ubezpieczeniową.

Jednocześnie uzasadnione jest, aby z zakresu tego ubezpieczenia wyłączyć odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§ 2 ust. 2). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić.

Z zakresu ubezpieczenia wyłączone zostały m.in. szkody powstałe w wyniku m.in. aktów terroru. Stosowaną w standardach światowych praktyką jest, że szkody te, jako nie podlegające, co do zasady, reasekuracji, wyłączane są z zakresu ubezpieczenia. Samo pojęcie „aktów terroru” określone jest w ogólnych warunkach zakładu ubezpieczeń.

Przepisy projektu rozporządzenia w ramach określanego zakresu ubezpieczenia obowiązkowego OC osoby powołanej do wykonywania czynności syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy, wskazują także na termin powstania obowiązku ubezpieczenia.

Obowiązek ubezpieczenia będzie powstawał z chwilą powołania przez sąd osoby do pełnienia funkcji syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania wskazanej w postanowieniu sądu funkcji syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy.

Wyznaczenie terminu zawarcia umowy ubezpieczenia OC w proponowanym brzmieniu jest podyktowane faktem, iż funkcje syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy może pełnić

tylko osoba posiadająca licencję syndyka, jednak samo posiadanie takiej licencji nie jest równoznaczne z faktycznym wykonywaniem tych funkcji. O powierzeniu funkcji w danym postępowaniu decyduje sąd, który wybiera kandydata spośród ogółu osób posiadających licencję syndyka. W konsekwencji możliwa będzie sytuacja, w której osoba posiadająca licencję syndyka, ze względu na brak decyzji sądu, wcale nie będzie wykonywała funkcji syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy - z przyczyn od niej niezależnych, a tym samym w ogóle nie będzie możliwości powstania zdarzenia szkodowego i wystąpienia odpowiedzialności objętej ubezpieczeniem.

Taka grupa osób (posiadających licencję, a nie wykonujących żadnej funkcji), do momentu uzyskania decyzji sądu, nie będzie zobowiązana do ubezpieczenia swojej odpowiedzialności cywilnej.

Określenie minimalnej sumy gwarancyjnej w przedmiotowym ubezpieczeniu na poziomie 50.000 euro zostało zaproponowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Resort sprawiedliwości wskazał, iż funkcjonowanie w obrocie prawnym osoby posiadającej licencję syndyka, a tym samym uprawnionej do powoływania jej przez sąd do wykonywania konkretnych funkcji w danym postępowaniu upadłościowym, powinno podlegać rygorom ubezpieczeniowym analogicznym do już funkcjonujących na rynku usług prawnych. Mając to na uwadze, za zasadne zostało uznane wyznaczenie minimalnej sumy gwarancyjnej w kwocie stanowiącej w złotych równowartość 50.000 euro, czyli w stawce odpowiadającej wysokości minimalnych sum gwarancyjnych zastosowanych w przypadku obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów, radców prawnych i notariuszy.

Termin wejścia w życie projektowanych przepisów rozporządzenia został wyznaczony na dzień 10 października 2007 r., tj. na dzień wejścia w życie przepisów ww. ustawy o licencji syndyka, która to ustawa wprowadziła przedmiotowy obowiązek ubezpieczenia do ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze.

Projekt rozporządzenia z chwilą przekazania go do uzgodnień międzyresortowych zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej.

Informacja o podleganiu notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny:

Projektowane zmiany będą oddziaływały w głównej mierze na osoby posiadające licencję syndyka, którym zostaną powierzone przez sąd do faktycznego wykonywania funkcji syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy.

Jednocześnie nie jest możliwe wskazanie szacunkowej liczby podmiotów, które podlegać będą obowiązkowemu ubezpieczeniu OC w związku z wejściem w życie ww. ustawy o licencji syndyka. Wprawdzie na obowiązujących jeszcze listach kandydatów na syndyków

prowadzonych przez prezesów sądów okręgowych, wpisanych jest ponad pięć tysięcy osób (5.119 według stanu na rok 2006), to ze względu na istotne zaostreżenie wymogów co do kwalifikacji kandydatów, wprowadzone przedmiotową ustawą, nie należy tej wielkości utożsamiać z liczbą potencjalnych posiadaczy licencji syndyka. Wskazać należy, iż z powyższych list do pełnienia obowiązków w postępowaniach upadłościowych prowadzonych w roku 2006, wyznaczonych było 1471 osób, przy czym część z nich pełniła obowiązki w 1-3 odrębnych postępowaniach.

W 2006 r. prowadzono w sumie 1508 postępowań po ogłoszeniu upadłości w latach poprzednich. Zarejestrowanych zostało 3.871 wniosków o ogłoszenie upadłości, z czego upadłość została ogłoszona w 913 sprawach.

Wprowadzenie przedmiotowego obowiązku ubezpieczenia OC może wpłynąć na wzrost kosztów działalności wykonywanej przez osoby powołane przez sąd do pełnienia funkcji syndyka, nadzorcy sądowego albo zarządcy, z uwagi na fakt, iż na osoby te zostanie nałożony obowiązek ubezpieczenia. Jednakże, nie jest możliwe wskazanie skali wzrostu kosztów wykonywania czynności syndyka, nadzorcy sądowego i zarządcy przez ww. podmioty, gdyż wysokość składek ubezpieczeniowych ustala zakład ubezpieczeń po dokonaniu oceny ryzyka ubezpieczeniowego. Powyższe wynika z przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.), jak i przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, z późn. zm.), na podstawie których, taryfy oraz wysokość składek ubezpieczeniowych za ubezpieczenia obowiązkowe ustala zakład ubezpieczeń.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji:

Projekt rozporządzenia zostanie uzgodniony m.in. z Komisją Nadzoru Finansowego, z przedstawicielami rynku ubezpieczeń reprezentowanego przez Polską Izbę Ubezpieczeń, Rzecznika Ubezpieczonych, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Stowarzyszenie Polskich Brokerów, Izbę Gospodarczą Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pośredników, Polską Izbą Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, oraz Ogólnopolską Federację Stowarzyszeń Syndyków i Likwidatorów. Wyniki przeprowadzonych konsultacji zostaną zamieszczone po ich zakończeniu.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

- sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje powstania kosztów lub obciążeń w sektorze finansów publicznych (w tym w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego).

- rynek pracy:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian na rynku pracy.

- konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie gospodarki.

- sytuację i rozwój regionalny:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

4. Wskazanie źródeł finansowania:

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Natomiast wydatki związane z realizacją umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, ponoszone przez ubezpieczonego, nie będą stanowiły kosztów postępowania upadłościowego, a ekonomiczny ciężar ich ponoszenia będzie spoczywał na posiadaczu licencji.

Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Proponowane regulacje nie pozostają w kolizji z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.